

نام درس: اصول و فنون عملکرد فرد سیار و اسکراب

تعداد و نوع واحد: 3 واحد (2 واحد نظری - شماره درس: 21) 1 واحد عملی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی اتاق عمل دانشکده: پیراپزشکی گروه آموزشی: اتاق عمل

نام مدرس: دکتر حمیده یزدی مقدم ترم تحصیلی: ترم یک سال تحصیلی: نیمه اول 1404-1405

تعداد جلسات: 10 جلسه تئوری روز و ساعت برگزاری کلاس: سه شنبه 8-10 تاریخ امتحان: دی ماه 1404

□ **مقدمه (شرح درس):** در این درس دانشجویان با وظایف فرد سیار و اسکراب در مراقبت از بیمار در دوره جراحی آشنا شده و چگونه انجام آن‌ها را به صورت نظری و عملی می‌آموزد تا بتواند در نقش پرستار سیار و اسکراب اول و دوم مراقبت از بیمار را انجام دهد. همچنین می‌آموزد که چگونه شرایط و محیط اتاق عمل را جهت رفع نیازهای بیمار آماده گردانند.

□ **هدف کلی:** آشنایی با اصول عملکرد و وظایف فرد سیار و اسکراب در اتاق عمل

□ اهداف اختصاصی درس:

از دانشجویان انتظار می‌رود پس از پایان دوره بتوانند:

الف: آشنایی فرد سیار با وظایف قبل، حین و بعد از عمل، وظایف متفرقه

1. شرایط اتاق عمل را توضیح دهد.
2. اصول پذیرش در اتاق عمل شامل بررسی جسمی، بررسی روانی، بررسی پرونده، اهمیت رضایت نامه و براثت را بیان کند.
3. اصول پذیرش موارد خاص اعم از کودکان، نوزادان، سالمندان و معلولین جسمی تحت جراحی در اتاق عمل را بیان کند.
4. اقدامات روتین جهت آمادگی بیمار قبل از عمل جراحی را به ترتیب اولویت ذکر نماید.
5. اصول و روش های نقل و انتقال ایمن بیمار در موقعیت های مختلف و صدمات و خطرات احتمالی در حین انتقال را بیان کند.
6. انواع وضعیت های (پوزیشن) استاندارد جراحی و توجهات لازم در وضعیت دادن به بیمار را توضیح دهد.
7. آماده کردن پوست شامل تمیز کردن مکانیکی، شویو بیمار، تجهیزات محلول های آنتی سپتیک رایج، اصول ضد عفونی محل عمل، تکنیک ضد عفونی محل عمل، ضد عفونی روتین محل عمل، ثبت و علامت گذاری را بیان کند.
8. اصول آماده کردن پوست اعم از تمیز کردن مکانیکی و شویو بیمار را بیان کند.
9. محلول های آنتی سپتیک رایج جهت ضد عفونی محل عمل را نام برده و اثرات و مراقبت های مربوط به استفاده از آنها را نام ببرد.
10. اصول شمارش گاز و ابزار های جراحی و سایر آیتم های قابل شمارش را بیان نماید و به طریق صحیح انجام دهد.
11. اصول باز کردن تجهیزات استریل را بیان نموده و انجام دهد.
12. اضافه کردن وسایل استریل و محلول های استریل به حوزه جراحی را بر طبق شرایط آسپتیک انجام دهد.
13. اصول مراقبت از نمونه های جراحی را اعم از تعریف، روش های بدست آوردن نمونه، پروتکل نمونه جراحی، ظروف، انواع ویژه نمونه، روش های مورد استفاده، بر چسب زدن به نمونه و محافظت از نمونه را بیان کند.
14. وظایف فرد سیار قبل، حین و بعد از عمل جراحی را توضیح دهد.
15. مستندسازی وظایف فرد سیار قبل، حین و بعد از عمل جراحی را بیان کند.

الف: آشنایی فرد اسکراب با وظایف محوله در دوره جراحی در نقش اسکراب اول و دوم

1. نحوه ایجاد و حفظ محیط استریل را بیان نماید.
2. آرایش اتاق عمل را برای شروع عمل جراحی توضیح دهد.

3. آماده سازی اولیه اتاق عمل را به ترتیب اولویت توضیح دهد.
4. مراحل کنترل هویت بیمار را ذکر کند.
5. مراحل باز کردن تجهیزات استریل قبل از اسکراب جراحی (شستن دست) را بیان نموده و انجام دهد.
6. روش های شستن دست (اسکراب جراحی) را بیان نموده و انجام دهد.
7. روش های پوشیدن گان و دستکش را بیان نموده و انجام دهد.
8. مراحل آماده سازی تجهیزات و وسایل استریل را بیان نموده و انجام دهد.
9. اصول شمارش گاز و ابزار را بعنوان فرد اسکراب بیان نماید.
10. مقدمات شروع جراحی شامل اصول پرپ (ضد عفونی کردن محل عمل) را بیان نموده و انجام دهد.
11. اصول درپ یا پهن کردن شان های استریل روی بیمار را بیان نموده و انجام دهد.
12. انواع انسزیون های جراحی را نام ببرد.
13. تکنیک های حین عمل را بعنوان فرد اسکراب بیان نماید.
14. روش های پوشاندن گان و دستکش به فرد اسکراب دیگر اعم از جراح یا کمک جراح را بیان نموده و انجام دهد.
15. هموستاز را بیان کرده و راه های پیشگیری از خونریزی را نام ببرد.
16. انواع روش های بخیه زدن را نام برده و هر یک از آنها را توضیح داده و بطور عملی انجام دهد.
17. روتین های بعد از عمل را بیان نماید.
18. انواع روش های پانسمان زخم را ذکر کرده و آنها را توضیح دهد.
19. وظایف فرد اسکراب قبل، حین و بعد از عمل جراحی را توضیح دهد.

□ استراتژی آموزشی (روشهای تدریس):

- ✓ سخنرانی □ کنفرانس □ بحث گروهی □ بحث در گروههای کوچک □
□ کارگاه آموزشی □ Round □ PBL □ Case Report □
□ Morning Report □ ✓ آموزش مجازی ✓ غیره (نمایش عملی در اتاق پراتیک ارائه خواهد شد)

□ وسایل کمک آموزشی: آموزش با استفاده از پروژکتور، کامپیوتر، نمایش تصاویر و نمایش فیلم

برای بخش عملی: وسایل و تجهیزات مربوط به اتاق عمل در اتاق پراتیک

□ وظایف و تکالیف دانشجو:

- مطالعه دروس ارائه شده در هر جلسه و حضور فعال در کلاس درس
 - مشارکت فعال در مباحث مطرح شده در کلاس درس
 - فعالیت های یادگیری تعیین شده را در تاریخ مقرر ارائه نمایند.
 - کلیه دانشجویان هر جلسه باید با آمادگی و تسلط بر موضوعات جلسه قبل در کلاس حاضر شوند.
- دانشجویان باید در طول تدریس این واحد درسی با توجه به مباحثی که استاد مشخص می نماید مبحث مورد نظر را آماده نموده و به استاد تحویل دهند.

مبحث مورد نظر برای کلاس وارونه:

- ✓ وضعیت های (پوزیشن) استاندارد جراحی و توجهات لازم در وضعیت دادن به بیمار
- ✓ هموستاز و راه های پیشگیری از خونریزی

□ نحوه ارزشیابی دانشجو:

مراحل ارزشیابی: □ مرحله ای □ پایانی

حضور و غیاب.....درصد از نمره نهایی 5%
فعالیت کلاسی و انجام تکالیف.....درصد از نمره نهایی 10%
امتحان پایان ترم تئوری..... درصد از نمره نهایی 85%

نوع امتحان پایان ترم: □ شفاهی ✓ تشریحی ✓ چند گزینه ای □ صحیح و غلط □ جور کردنی

□ منابع:

- 1- Price P, Frey KB, Junge TL. Surgical technology for the surgical technologist: A positive care approach: Taylor & Francis; Last Edition.
- 2- Alexander, E. L., Rothrock, J. C., & Alexander, S. M. Alexander's surgical procedures; Last Edition.
- 3- Jane C. Rothrock. Alexander's Surgical Procedures, by Roth rock. Publisher Mosby, ISBN 03223016227.
- 4- Phillips, N. Berry & Kohn's Operating Room Technique, publisher Mosby, ISBN 9780323073585.
- Rothrock, Jane C. Alexander's care of the patient in surgery. Publisher Mosby, ISBN 9780323069168.
- 5- Frey KB, Ross T. for the surgical technologist. Delmar Cengage Learning; Last Edition.
- 6- Fuller, J. K., & Fuller, J. R. Surgical technology: Principles and practice. Elsevier Health Sciences; Last Edition.
- 7- Gruendemann. Barbara J. Comprehensive preoperative Nursing volume 1. Jones and Bartleit. Last Edition.
- 8- Phippen. Mark. L. and wells, Maryann. Patient care during operative and invasive procedures. Sanders. Last Edition.
- 9- ساداتی لیلا، گلچینی احسان. اصول و فنون عملکرد فرد سیار و اسکراب. تهران، نشر جامعه نگر، آخرین چاپ.
- 10- ساداتی لیلا، گلچینی احسان. اصول و فنون عملکرد فرد سیار. تهران، نشر جامعه نگر، آخرین چاپ.
- 11- لطفی مژگان، انتظار صمد. راهنمای جامع پرستاری اتاق عمل، انتشارات جامعه نگر، آخرین چاپ.
- 12- نانسی ماری فیلیپس. آنیتا هورناکی. بری و کهن تکنیک اتاق عمل جلد اول: اصول کار در اتاق عمل، ترجمه: گلچینی احسان، ساداتی لیلا، قره زاد علی، حقیقی شایسته، موسوی محبوبه، بیرامی علیرضا. نشر جامعه نگر، آخرین چاپ.